

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/42/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212200890
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3212200890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa M., zastúpeného K. proti odporkyni P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne H., zastúpeného P., o zaplatenie 1.822,82 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č.k. 5C/69/2012-98 zo dňa 07. novembra 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 48,48 Eur, k rukám zástupcu vedľajšieho účastníka **P. E. F.**, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol, odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi OZ právna pomoc spotrebiteľom, na účet jeho právneho zástupcu P. E. F., náhradu trov právneho zastúpenia v sume 266,88 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil § 497 Obchodného zákonníka a § 37 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Q. zmluvu o úvere. Úver poskytla odporkyni právnická osoba v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a úver bol poskytnutý odporkyni ako fyzickej osobe. Zmluva je síce zmluvou uzatvorenou podľa Obchodného zákonníka a ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch sa na ňu nevzťahujú, no vzhľadom na postavenie zmluvných strán a predmet zmluvy sa na túto v prvom rade aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, keďže ide o vzťah, ktorý má charakter spotrebiteľský. Podľa zmluvy bol úver splatný dňa 20.01.2005, pričom jeho splatnosť bola v zmysle čl. III zmluvy predĺžená najneskôr do 20.01.2006, keďže následne v priebehu roku 2006 bola zmluva vypovedaná. Keďže súd posúdil vzťah ako občianskoprávny, premlčacia doba je trojročná a uplynula najneskôr 21.01.2009, t. j. pred dňom uzatvorenia dohody o splátkach a uznaní záväzku, ako aj pred podaním návrhu. Dňa 06.05.2010, t. j. v čase, keď bolo právo navrhovateľa premlčané, uzatvorili účastníci dohodu o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní záväzku. Táto dohoda je formulárovou, resp. typovou zmluvou vyhotovenou navrhovateľom a súd ju považoval za spotrebiteľskú zmluvu. Súd túto považoval za neplatnú v celom rozsahu z dôvodu, že je neurčitá a obsahuje neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Takouto podmienkou je uznanie záväzku čo do dôvodu a výšky, s čím je spojený právny následok v podobe premlčacej doby desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo (§ 110 ods. 1). Okrem

toho ustanovenie o tom, že dlžník má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, je zakomponované v článku o forme splatenia. Takáto praktika navrhovateľa je nekalá a uznanie dlhu a prehlásenie o vedomosti dlžníka o premlčaní nemá pre dlžníka žiaden prínos a je jednoznačne ekonomicky a právne významnou iba pre navrhovateľa ako veriteľa. Pre väčšinu spotrebiteľov sú právne účinky uznania dlhu neznáme a taktiež presne nepoznajú právne účinky premlčania, čo napokon bolo zrejmé aj v tomto prípade, keď odporkyňa premlčanie stotožňuje s odpustením dlhu. Tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa bolo všetko riadne vysvetlené, preukázané nebolo. Okrem toho už zo samotnej dohody je zrejmé, že navrhovateľovi nešlo o poskytnutie výhody odporkyňa v podobe dlhšej splatnosti, zníženia splátok, prípadne inak, pretože zmluva je v časti výšky dlhu, jeho príslušenstva a splatnosti neurčitá a aj z tohto dôvodu ako neurčitý a nezrozumiteľný právny úkon neplatná. Príslušenstvo pohľadávky je uvedené jednou sumou neurčito a splatnosť (výška splátok, deň splatnosti) nie je uvedená vôbec. Navrhovateľovi tak zjavne nešlo o uzatvorenie dohody o splátkach, ale o uznanie dlhu s následkom novej premlčacej 10-ročnej doby. Takýto postup navrhovateľa považoval za nekalý, zjavne poškodzujúci spotrebiteľa a takáto zmluva je neplatná pre jej rozpor so zákonom, ako aj dobrými mravmi. Premlčacia doba plynula odo dňa nasledujúceho po splatnosti dlhu v zmysle zmluvy, t. j. od 21.01.2006, pričom návrh na začatie konania bol podaný až po viac ako 6 rokoch po splatnosti, t. j. po uplynutí premlčacej doby. Keďže vedľajší účastník na strane odporkyne vzniesol námietku premlčania, nebolo možné navrhovateľovi priznať uplatnené právo, a preto súd návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ ide o oprávnenie vedľajšieho účastníka vzniesť námietku premlčania, tak súd je toho názoru, že je oprávnený takúto námietku vzniesť a takáto námietka má tie isté účinky ako námietka účastníka - dlžníka. Vedľajší účastník vystupuje v konaní na podporu hlavného účastníka a v prospech tohto vykonáva úkony, a to aj vznesením námietky premlčania, prípadne iných námietok vyplývajúcich z hmotného práva. S výnimkou dispozície s konaním a jeho predmetom je vedľajší účastník v zásade oprávnený ku všetkým úkonom, ku ktorým je oprávnený účastník, na podporu ktorého vedľajší účastník vystupuje. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyňa náhradu trov konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnila. Vedľajšiemu účastníkovi súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia 266,88 Eur titulom trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to za tri úkony právnej služby po 81,33 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd - podanie odporu proti platobnému rozkazu, písomné podanie na súd - písomné vyjadrenie zo dňa 29.07.2012), režijný paušál 22,89 Eur k 3 úkonom právnej služby vykonaným v roku 2012 (po 7,63 Eur). Súd vychádzal iba z hodnoty sporu 1.822,82 Eur, pozostávajúcej z istiny a z časti vyčísleného príslušenstva, ktorá bola aj predmetom poplatkovej povinnosti.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Mal za to, že v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktorý nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Citované zákonné ustanovenie nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v takomto prípade nastupuje. Bol toho názoru, že odporkyňa po tom, čo sa oboznámila s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, nebola k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútená, pričom nedochádza ani k zhoršeniu jej postavenia ako spotrebiteľa, práve naopak odporkyňa poskytol možnosť splniť už existujúci splatný záväzok, s plnením ktorého sa dostala do omeškania v splátkach. Ďalej nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným

subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 97,60 Eur.

K podanému odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorý poukázal na to, že dlh odporkyne sa premlčal už pred podpísaním dohody o uznaní dlhu, pričom navrhovateľ neinformuje svojich dlžníkov o tom, že ich dlh je premlčaný, ani o následkoch premlčania a následkoch uznania dlhu. Odporkyňa teda podpísala dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu bez toho, aby vôbec vedela, čo znamená premlčanie dlhu, vedela o tom, že dlh je premlčaný a vedela o skutočnosti, že ak by nepodpísala dohodu o uznaní dlhu a na súde vzniesla námietku premlčania, súd navrhovateľovu žalobu zamietne. Bol toho názoru, že navrhovateľ dosiahol dohodu nekalou obchodnou praktikou, ak text vedomosti dlžníka o premlčanom dlhu skryl do bodu 3 predformulovanej a rozsiahlej dohody označenej ako úhrada záväzku. Mal za to, že informácia pre spotrebiteľa o tom, že jeho dlh je premlčaný, aké sú účinky premlčania a aké by boli účinky tejto dohody na už premlčaný nárok, sú pri uzatváraní vyššie uvedených dohôd pre priemerného spotrebiteľa informáciami nevyhnutnými, a teda podstatnými preto, aby sa mohol zodpovedne rozhodnúť takéto dohody uzavrieť. Je naozaj iba ťažko predstaviteľné, aby sa spotrebiteľ dobrovoľne a bez poskytnutia akejkoľvek výhody zo strany navrhovateľa rozhodol v čase, keď jeho dlh už bol premlčaný, pri riadnom oboznámení so všetkými okolnosťami prípadu zhoršiť si svoje postavenie a znovu obnovil a predĺžil by navrhovateľovi dobu, dokedy si môže navrhovateľ od neho dlh vymáhať, a to až na desať rokov. Poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove. Z vyššie uvedených dôvodov (jeho dosiahnutie nekalou obchodnou praktikou) je potom uznanie dlhu neplatným právnym úkonom a nevyvoláva žiadne právne účinky, to znamená, že žalobný návrh je naďalej premlčaný. Pokiaľ ide o účelnosť trov konania vedľajšieho účastníka, uviedol, že vedľajší účastník je riadnym účastníkom konania v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky aj Občianskeho súdneho poriadku a má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov. V súvislosti s právom vedľajšieho účastníka, spotrebiteľského združenia, na právne zastúpenie poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 vo veci C279/2009. Uvažovať nad mnohopočetnosťou sporov ako osobitným dôvodom, pre ktorý má súd odoprieť právo vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania, je nezmyselné a protirečivé. V súvislosti s nárokom na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 89,14 Eur.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného dôvodu

si osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Právne posúdenie, ako aj postup súdu prvého stupňa, po preskúmaní danej veci, odvolací súd považoval za správny. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa o zaplatenie sumy 1.822,82 Eur s príslušenstvom ako premlčaný zamietol. Podľa zmluvy, z ktorej navrhovateľ vyvodzoval svoj nárok uplatnený v tomto súdnom konaní, bol úver splatný dňa 20.01.2005, pričom jeho splatnosť bola v zmysle čl. III zmluvy predĺžená najneskôr do 20.01.2006, keďže následne v priebehu roku 2006 bola zmluva vypovedaná. Súd prvého stupňa správne posúdil vzťah účastníkov ako vzťah občianskoprávny, premlčacia doba je teda trojročná a uplynula najneskôr 21.01.2009, t. j. pred dňom uzatvorenia dohody o splátkach a uznaní záväzku (06.05.2010), ako aj pred podaním návrhu na začatie konania. Keďže v konaní bola vznesená námietka premlčania, ktorú oprávnené vzniesol vedľajší účastník na strane odporkyne, nakoľko bola vznesená v prospech a v záujme odporkyne, pričom je nepochybné, že premlčacia doba ku dňu podania návrhu na začatie konania už uplynula, súd prvého stupňa nemohol žalovaný nárok navrhovateľovi priznať a jeho návrh správne zamietol.

Čo sa týka navrhovateľom predloženej Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, podpísanej odporkyňou, aj podľa názoru odvolacieho súdu týmto nedošlo k účinnému uznaniu záväzku s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých navrhovateľ dával podpisovať odporkyni uvedenú listinu, ako i na skutočnosť, že navrhovateľ mal vopred pripravené znenie vyhlásenia o uznaní záväzku, dospel odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že takáto praktika navrhovateľa je nekalá. Navrhovateľ využitím mylných informácií dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď odporkyňa zrejme nemala vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je evidentné, že úmyslom navrhovateľa bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti odporkyne ako spotrebiteľa. Takéto konanie odvolací súd považuje za nekalú obchodnú praktiku. Táto praktika podstatne zasahuje do práv spotrebiteľa, pričom navrhovateľ postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver súdu prvého stupňa o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka zákonnej trojročnej premlčacej doby.

V konečnom dôsledku súd prvého stupňa rozhodol správne i o náhrade trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bola úspešná odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne, preto aj vedľajšiemu účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, pričom súd prvého stupňa pri určení výšky trov postupoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. V tejto časti sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, tak ako to predpokladá § 219 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami navrhovateľa, uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovania alebo bránenie práva.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 48,48 Eur. Odvolací súd vychádzal z hodnoty sporu 1.822,82 Eur, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 81,33 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 40,67 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 48,48 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.